

	<p>Об'єкти: Диск-календар</p> <p>Музеї: Національний музей історії України вулиця Володимирська, 2 01001 Київ +380442784864 history_museum@nmiu.org</p> <p>Зібрання: Археологія, Доба бронзи</p> <p>Інвентарний номер: a1268</p>
--	--

Опис

Глиняний диск був випадково знайдений краєзнавцем В. А. Товкачевським на дюнах першої надзаплавної тераси лівого берега Дніпра. Предмет являв собою диск вкритий візерунками. В центрі – наскрізний отвір, від якого як промені розходяться прямі та зигзагоподібні лінії. На одній поверхні край диску облямований концентричними колами з паралельних ліній та зигзагів. Обідок диска прикрашено паралельними лініями, нанесеними квадратною паличкою (штампом), так що утворилася рубчаста поверхня. Призначення глиняного диску залишається дискусійним. Найвірогідніше, це культовий предмет, що мав відношення до обрядових відправ. У своїх орнаментальних композиціях люди давніх епох символічно відображали власні уявлення про будову Всесвіту. Так, вісім променів, що відходять від центрального отвору, можуть відповідати основним сторонам світу. Популярною залишається календарна інтерпретація артефакту, адже давні землероби ретельно сліdkували за змінами пір року для визначення часу сівби та жнив. Так, на одній з площин диску нараховане 28 променів, що може відповідати дням місячного календаря. На зовнішньому орнаментальному колі число зигзагів становить 35 або 36, що приблизно відповідає кількості декад у місячному або сонячному році.

Базові дані

Матеріал/Техніка:

Глина / Ліплення, ангобування, орнаментування, випал

Розміри:

Висота: 15 mm, Діаметр: 100 mm, Діаметр отвору: 10 mm

Події

Створено	Коли	3000-1500 рр. до н. е.
	Хто	
	Де	
Знайдено	Коли	1954
	Хто	Валеріан Андрійович Товкачевський
	Де	Бортничі
Продано	Коли	1996
	Хто	Валеріан Андрійович Товкачевський
	Де	

Ключові слова

- Доба бронзи
- Культури шнурової кераміки
- календар

Література

- Група авторів. (2008): *Mysteries of Ancient Ukraine: The Remarkable Trypilian Culture, 5400-2700 BC. Catalogue of an Exhibition Held at the Royal Ontario Museum, Nov. 29, 2008-Mar. 22, 2009.* — Toronto, Royal Ontario Museum
- Група авторів. (2009): *Національний музей історії України. Скарбниця історичної пам'яті..* Київ, "Мистецтво"
- Група авторів. (2011): *Національний музей історії України.. т. I.* – Київ, "Мистецтво"
- Товкачевський В. А., Якубенко О. О. (1998): *Керамічний орнаментований диск доби бронзи з Бортничів на Київщині. Археологічні відкриття в Україні 1997–1998 рр.* – К.
- Товкачевський В.А., Якубенко О.О. (1988): *Культовий дисковидний предмет доби бронзи з Бортничів на Київщині. Переяславська земля і світ людини.* – Київ-Переяслав-Хмельницький